

Rapport

7/10/2022

met betrekking tot het toegelaten inkomen van de distributienetbeheerders uit hun periodieke distributienettarieven voor het jaar 2023

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Toegelaten inkomen elektriciteitsdistributie	4
2.1.	Totale toegelaten inkomen elektriciteit	4
2.2.	Endogeen toegelaten inkomen elektriciteit	5
2.2.1.	Basisgedeelte	9
2.2.2.	Ex-ante correctie vennootschapsbelasting	10
2.2.3.	Ex-ante aanvullende endogene term inzake herwaarderingsmeerwaarden	10
2.2.4.	Voorschot	10
2.3.	Exogeen toegelaten inkomen elektriciteit	11
3.	Toegelaten inkomen aardgasdistributie	16
3.1.	Totale toegelaten inkomen aardgas.....	16
3.2.	Endogeen toegelaten inkomen aardgas.....	17
3.2.1.	Basisgedeelte	21
3.2.2.	Ex-ante correctie vennootschapsbelasting	22
3.2.3.	Ex-ante aanvullende endogene term inzake herwaarderingsmeerwaarden	22
3.2.4.	Voorschot	22
3.3.	Exogeen toegelaten inkomen aardgas	23

1. Inleiding

Op 13 augustus 2020 beslisten we tot de vaststelling van de tariefmethodologie voor distributie elektriciteit en aardgas gedurende de reguleringsperiode 2021-2024, naderhand nog gewijzigd bij beslissingen van de VREG van 11 december 2020, 5 februari 2021, 25 juni 2021, 8 oktober 2021 en 24 juni 2022 (hierna: Tariefmethodologie 2021-2024)¹.

In uitvoering van de Tariefmethodologie 2021-2024 hebben we op 5 oktober 2022 het toegelaten inkomen van elke elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerder uit zijn periodieke distributienettarieven voor het jaar 2023 bepaald. Op basis van deze bedragen én de verwachte afzetvolumes bij de klanten worden vervolgens de nieuwe periodieke elektriciteits- en aardgasdistributienettarieven voor het exploitatiejaar 2023 berekend.

We geven hierbij een overzicht van de distributienetbeheerders, hun werkmaatschappij en hun gereguleerde activiteiten. Sinds 1 juli 2018 behoren alle distributienetbeheerders in Vlaanderen tot dezelfde werkmaatschappij, Fluvius System Operator cvba (hierna: FLUVIUS):

Tabel 1 Overzicht distributienetbeheerders

Distributienetbeheerder	Werkmaatschappij	Gereguleerde activiteit
Fluvius Antwerpen	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas
Fluvius Limburg	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas
Fluvius West	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas
Gaselwest	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas
Imewo	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas
Intergem	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas
Iveka	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas
Iverlek	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas
PBE	FLUVIUS	Elektriciteit
Sibelgas	FLUVIUS	Elektriciteit en aardgas

In deze nota lichten we het door ons toegelaten inkomen voor het jaar 2023 toe. Meer informatie over de samenstelling van het toegelaten inkomen voor het jaar 2023 per distributienetbeheerder kan u terugvinden op onze website².

¹ <https://www.vreg.be/nl/tariefmethodologie-2021-2024>

² <https://www.vreg.be/nl/toegelaten-inkomens-en-tariefvoorstellen-2023>

2. Toegelaten inkomen elektriciteitsdistributie

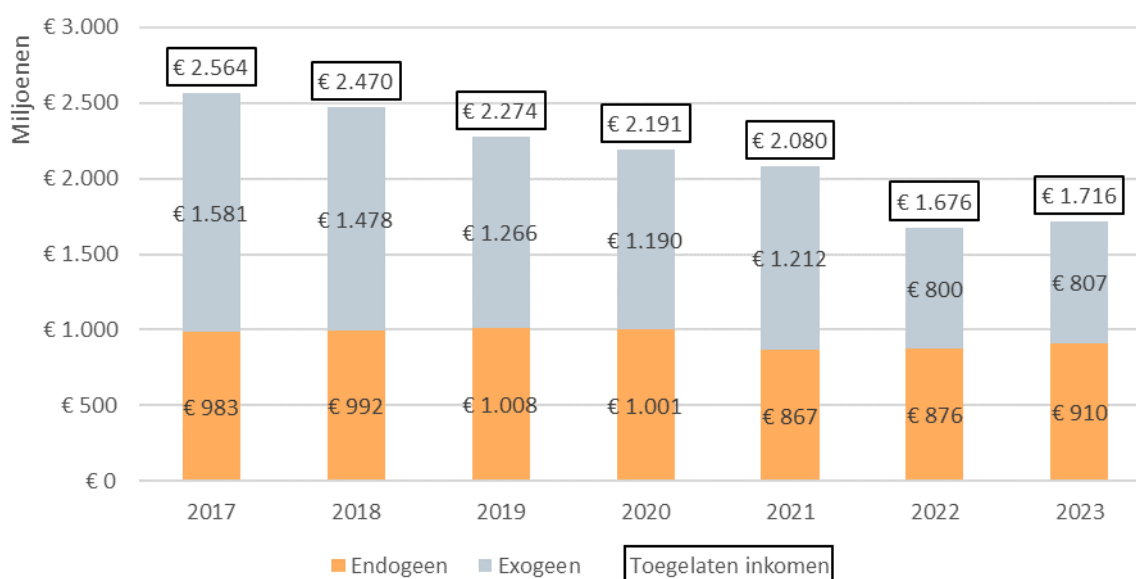
2.1. Totale toegelaten inkomen elektriciteit

Tabel 2 Toegelaten inkomen uit periodieke elektriciteitsdistributienettarieven 2023

Netbeheerder	Exogeen	Endogeen	Totaal	Evolutie t.o.v. 2022
Fluvius Antwerpen	€ 109.274.134	€ 131.903.819	€ 241.177.953	5,64%
Fluvius Limburg	€ 110.804.948	€ 102.490.081	€ 213.295.029	11,85%
Fluvius West	€ 30.694.263	€ 37.228.702	€ 67.922.965	13,64%
Gaselwest	€ 136.320.113	€ 143.438.718	€ 279.758.831	-0,45%
Imewo	€ 140.384.459	€ 167.675.367	€ 308.059.825	2,33%
Intergem	€ 62.546.279	€ 76.346.139	€ 138.892.418	3,09%
Iveka	€ 65.031.877	€ 62.984.249	€ 128.016.126	-8,80%
Iverlek	€ 115.685.240	€ 141.535.479	€ 257.220.720	-1,61%
PBE	€ 19.196.137	€ 28.778.933	€ 47.975.070	9,91%
Sibelgas	€ 16.889.506	€ 17.170.204	€ 34.059.709	-1,83%
Totaal	€ 806.826.956	€ 909.551.691	€ 1.716.378.647	2,43%
	47%	53%		

Hieronder tonen we de evolutie van de verdeling van het toegelaten inkomen voor elektriciteit over exogene en endogene kosten in de periode 2017-2023, telkens bepaald overeenkomstig de modaliteiten van de toepasselijke tariefmethodologieën.

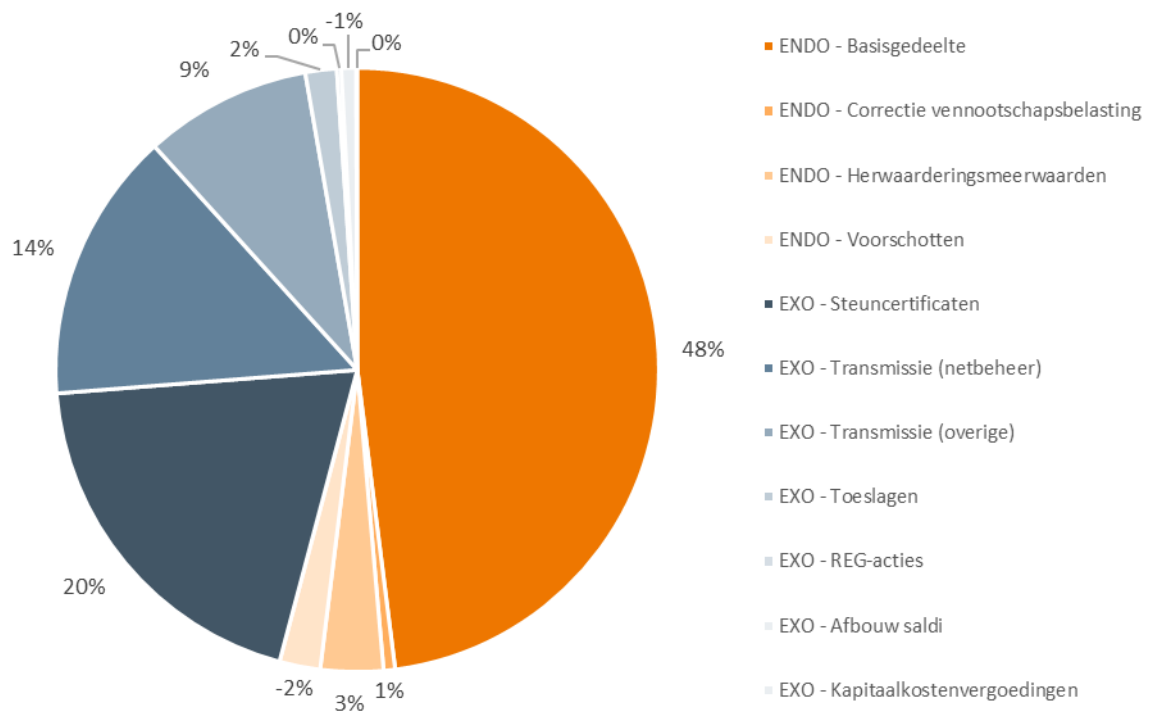
Figuur 1 Evolutie opdeling toegelaten inkomen elektriciteit exogeen en endogeen 2017-2023

Het toegelaten inkomen inzake endogene kosten bestaat uit een basisgedeelte, een correctie vennootschapsbelasting, een aanvullende term inzake herwaarderingsmeerwaarden en een negatief voorschot. Het toegelaten inkomen inzake exogene kosten heeft betrekking op de kosten van

steuncertificaten, transmissienetkosten, toeslagen, kosten van REG-acties, afbouw van saldi en kapitaalkostenvergoedingen. Meer in detail ziet de samenstelling van de totale inkomsten voor het jaar 2023 voor de elektriciteitsdistributienetbeheerders er als volgt uit:

Figuur 2 Samenstelling totale toegelaten inkomsten elektriciteit 2023

2.2. Endogeen toegelaten inkomsten elektriciteit

De formule 3 in de Tariefmethodologie 2021-2024 voorziet dat de endogene inkomsten uit verschillende elementen bestaan. Voor het jaar 2023 bestaan de endogene inkomsten daarbij uit:

- Basisgedeelte;
- Ex-ante correctie vennootschapsbelasting;
- Ex-ante aanvullende endogene term inzake herwaarderingsmeerwaarden;
- Voorschot.

Globaal stellen we volgende evolutie van het endogeen toegelaten inkomsten vast, telkens bepaald overeenkomstig de modaliteiten van de toepasselijke tariefmethodologieën:

Tabel 3 Globale evolutie endogeen toegelaten inkomsten elektriciteit 2017-2023

Jaar	Endogeen toegelaten inkomsten	Evolutie t.o.v. vorig jaar
2017	€ 983.065.994	-2,4%
2018	€ 992.348.365	0,9%
2019	€ 1.008.425.660	1,6%

2020	€ 1.000.500.751	-0,8%
2021	€ 867.437.786	-13,3%
2022	€ 875.676.560	0,9%
2023	€ 909.551.691	3,9%

In Figuur 43 wordt de evolutie van het endogeen toegelaten inkomen over de afgelopen jaren grafisch weergegeven, waarbij we tegelijk een inzicht geven in de trendberekening voor de periode 2015-2019 teneinde het basisgedeelte van het endogeen toegelaten inkomen voor het jaar 2023 te bepalen.

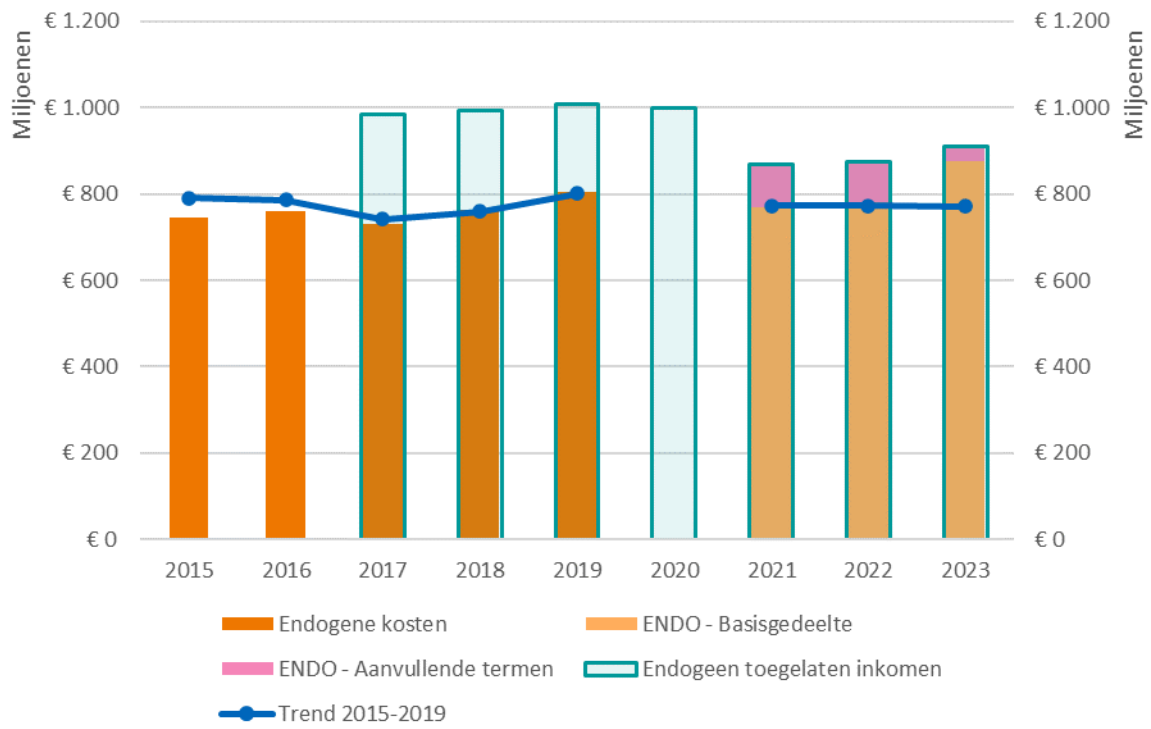
Ter herinnering wijzen we erop dat de daling van het basisgedeelte voor het jaar 2021 t.o.v. het jaar 2020 voornamelijk werd veroorzaakt doordat:

- de normatieve kapitaalkostvergoeding voor de in het distributienet geïnvesteerde activa daalde van 4,8% in het jaar 2020 naar 3,5% voor de periode 2021-2024. Deze lagere kapitaalkostvergoeding weerspiegelt de lage intrestvoeten die in de afgelopen periode op de markt worden waargenomen hetgeen ook de distributienetbeheerders toelaat om, t.o.v. de reeds bestaande leningen, aan gunstige voorwaarden nieuw kapitaal aan te trekken.
- we in de Tariefmethodologie 2021-2024 de kosten van herwaarderingsmeerwaarden (zowel afschrijvingen als financieringskosten) niet langer als onderdeel van het basisgedeelte inzake endogene inkomsten beschouwen (cfr. par. 2.2.3). Deze kosten worden vanaf het jaar 2021 als een aanvullende endogene term behandeld.

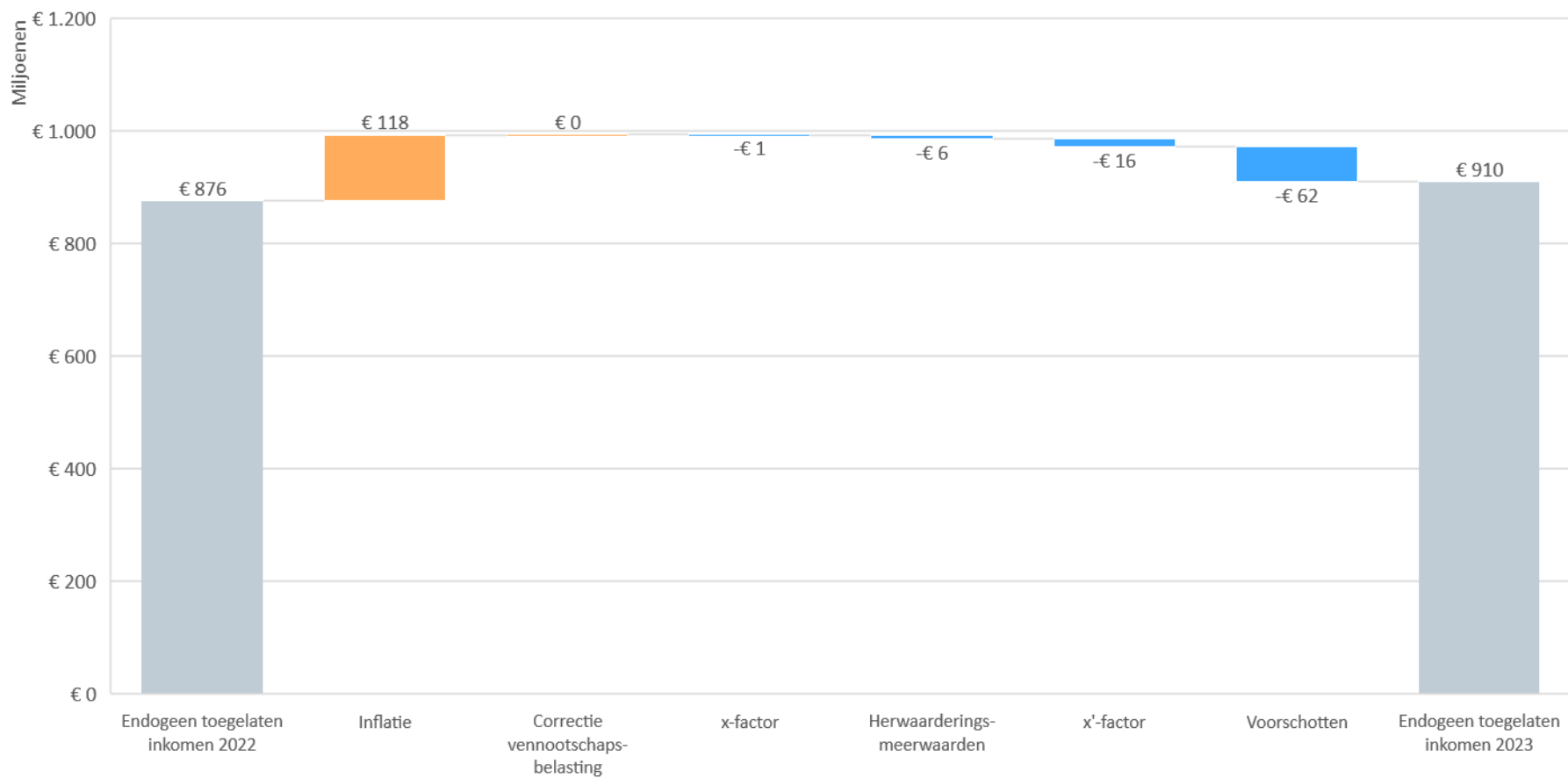
Beide elementen bieden in hoofdzaak ook de verklaring voor de delta die we voor de periode 2017-2020 tussen het endogeen toegelaten inkomen en de endogene kosten vaststellen. Dit aangezien het endogeen toegelaten inkomen voor de periode 2017-2020 werd bepaald rekening houdende met de hogere kapitaalkostvergoeding enerzijds en de kosten van herwaarderingsmeerwaarden anderzijds.

Uit Figuur 3 leiden we af dat het basisgedeelte inzake de endogene inkomsten voor het jaar 2023 sterker stijgt dan hetgeen we volgens de trendberekening (inclusief efficiëntieprikkels) zouden verwachten. Deze stijging wordt veroorzaakt door de inflatiecijfers die conform de bepalingen in de Tariefmethodologie 2021-2024 in rekening worden genomen. In Figuur 4 tonen we in meer detail de onderliggende factoren die aanleiding geven tot de stijging van het endogeen toegelaten inkomen voor elektriciteit.

Figuur 3 Samenstelling endoegen toegelaten inkomen elektriciteit

Figuur 4 Globale evolutie endogeen toegelaten inkomen elektriciteit 2023 t.o.v. 2022

In wat volgt bespreken we de verschillende elementen ter bepaling van het endogeen toegelaten inkomen voor het jaar 2023 in meer detail.

2.2.1. Basisgedeelte

De endogene inkomsten uit het basisgedeelte worden bepaald uit de in 2015-2019 waargenomen globale evolutie van de werkelijke endogene kosten van de distributienetbeheerders (dit zijn de afschrijvingen, de operationele nettokosten en de normatieve kapitaalkosten), zoals getoond in Figuur 4. Dit betekent dat de kosten voor de uitbouw en het beheer van het distributienet, waarover de distributienetbeheerder controle heeft, zijn geplafonneerd. Dit geeft een stimulans aan de onderneming om efficiënt met de beschikbare middelen om te gaan. Het verschil tussen de opbrengsten en de werkelijke kosten zal bij het afsluiten van het boekjaar de winst van de netbeheerder vormen. Die winst kan aangewend worden ter vergoeding van de aandeelhouders voor hun inbreng van kapitaal en/of in de onderneming worden gehouden o.m. ter financiering van toekomstige investeringen. De kapitaalkosten worden berekend met behulp van een normatief kapitaalkostenpercentage of weighted average cost of capital (wacc) van 3,5% vóór vennootschapsbelasting. De werkelijke kapitaalkosten van de distributienetbeheerder wijken aldus af van deze normatieve kapitaalkostvergoeding zoals vervat in Figuur 4.

Vervolgens wordt de aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders tegen 2020 te behalen besparingsstimulans n.a.v. de fusie van de werkmaatschappijen tot FLUVIUS (€ 17 miljoen) uit de endogene sectorkosten voor de periode 2015-2019 gecorrigeerd.

Overeenkomstig formule 12 in de Tariefmethodologie 2021-2024 leggen we het basisgedeelte van de endogene inkomsten voor het jaar 2023 vast door toepassing van een factor '1+CPI-x+q' op het basisgedeelte van de endogene inkomsten voor het jaar 2022.

Hierbij omvat de factor "CPI" de verwachte inflatie voor 2023 (6,78% volgens Federaal Planbureau)³.

De x-factor is voor het jaar 2023 uit te splitsen naar drie elementen:

- Een efficiëntiefactor x'' die ervoor zorgt dat de toegelaten inkomsten evolueren volgens de productiviteitsverbeteringen die verwacht kunnen worden bij de distributienetbeheerders indien zij maximaal efficiënt werken. Voor elektriciteitsdistributie is deze x'' -waarde overeenkomstig de Tariefmethodologie 2021-2024 gelijk aan 0,0%.
- De kostenbesparing die wordt opgelegd aan de distributienetbeheerders, mogelijk gemaakt door de fusie van de werkmaatschappijen tot FLUVIUS in 2018. Daarbij moeten de elektriciteitsdistributienetbeheerders tegen 2024 een besparing op de jaarlijkse endogene kosten van 42 miljoen EUR behalen, hetgeen zich voor het jaar 2022 vertaalt in een x' -factor van 1,8554%.
- Een x-waarde die de waargenomen jaarlijkse evolutie van de reële relevante endogene kosten in de historische referentieperiode 2015-2019 weergeeft en dit aan de hand van een extrapolatie door lineaire regressie van de sectorkosten. De x-waarde voor de elektriciteitsdistributienetbeheerders is daarbij gelijk aan 0,0840%.

³ Invloed van de inflatie op het toegelaten inkomen wordt besproken in par. 5.5.3.5.1 van de Tariefmethodologie 2021-2024.

De q-factor omvat het financieel effect van de kwaliteitsprikkel berekend op basis van de kwaliteitsprestaties van elke distributienetbeheerder in de periode 2017-2019 en volgens de zero-sum prikkel gegeven in de tariefmethodologie 2017-2020. Voor elektriciteitsdistributie bedraagt het bedrag van de kwaliteitsprikkel voor 2023 € 6.750.353.

Uit bovenstaande volgt voor elektriciteitsdistributie voor het jaar 2023 een basisgedeelte inzake endogene inkomsten van € 876.733.672.

2.2.2. Ex-ante correctie vennootschapsbelasting

Aan het toegelaten inkomen dat aldus wordt berekend, voegen we nog een aanvullende correctie toe voor de door de distributienetbeheerder te betalen vennootschapsbelasting, dewelke impliciet is vervat in de normatieve kapitaalkostenvergoeding in het basisgedeelte inzake endogene inkomsten. Deze omvat het effect van de fiscaal niet-afrekbare afschrijvingen op herwaarderingsmeerwaarden, de notionele intrestaftrek en de fiscaal niet-afrekbare heffing volgens het Decreet houdende het Grootschalig Referentiebestand.

Voor het jaar 2023 wordt voor elektriciteitsdistributie een toegelaten inkomen van € 11.220.175 voorzien.

2.2.3. Ex-ante aanvullende endogene term inzake herwaarderingsmeerwaarden

Conform de bepalingen in de Tariefmethodologie 2021-2024 maken de kosten inzake herwaarderingsmeerwaarden op de gereguleerde vaste activa niet langer onderdeel uit van het basisgedeelte inzake endogene inkomsten⁴. Aan de hand van een aanvullende term op het basisgedeelte inzake endogene inkomsten voorziet de VREG inzake de herwaarderingsmeerwaarden nog een toegelaten inkomen voor de afschrijvingskosten enerzijds en de kapitaalkosten anderzijds. Voor toelichting betreffende de hoogte van de kapitaalkosten voor herwaarderingsmeerwaarden wordt verwezen naar par. 6.3 in de bijlage 2 van de Tariefmethodologie 2021-2024.

Hiervoor wordt in het jaar 2023 voor elektriciteitsdistributie een budget van € 61.452.738 voorzien.

2.2.4. Voorschot

Met het oog op de huidige problematiek inzake de hoge energieprijzen stelden de elektriciteitsdistributienetbeheerders voor om de toegekende voorschotten inzake de kosten van de uitrol van de digitale meters elektriciteit voor de jaren 2021 en 2022, integraal en geactualiseerd, onder de vorm van een negatief voorschot in het toegelaten inkomen voor elektriciteit voor het jaar 2023 terug te geven. Dit doen ze onder de vorm van een negatief voorschot aangezien de bepalingen in par. 5.5.4.4.1 in de hoofdtekst van de Tariefmethodologie 2021-2024 niet de mogelijkheid bieden om in de lopende reguleringsperiode eerder toegekende voorschotten terug te nemen.

Het negatief voorschot voor het jaar 2023 bedraagt voor elektriciteitsdistributie € -39.854.893.

⁴ Onder de tariefmethodologie 2015-2016 en de tariefmethodologie 2017-2020 maakten deze kosten wel nog onderdeel uit van de endogene trendberekening.

2.3. Exogeen toegelaten inkomen elektriciteit

Voor de exogene kosten kunnen we geen efficiëntieprikkel geven aan de distributienetbeheerders omdat het niet zinvol is. Deze kosten worden doorgerekend in de periodieke distributienettarieven.

Het toegelaten inkomen voor exogene kosten voor het jaar 2023 is gelijk aan het te verwachten bedrag aan kosten (m.a.w. het budget exogene kosten voor 2023). Later zal het verschil met de werkelijke exogene kosten en opbrengsten voor het jaar 2023 aan de hand van tarifaire tekorten/overschotten worden gecorrigeerd.

De exogene kosten van de elektriciteitsdistributienetbeheerder zijn de volgende, bondig samengevat:

1. De kosten van de distributienetbeheerder voor het opkopen van steuncertificaten.
2. De transmissienettarieven die Elia aanrekent aan de distributienetbeheerders, alsook de kosten en opbrengsten inzake de transmissienetkosten die de distributienetbeheerders onderling aanrekenen t.g.v. doorvoer.
3. De retributies te betalen door de distributienetbeheerder aan steden en gemeenten en de heffing volgens het Decreet houdende het Grootschalig Referentiebestand.
4. De lasten voor het niet-gekapitaliseerd aanvullend pensioen van personeelsleden.
5. Kosten die volgen uit de openbaredienstverplichtingen m.b.t. rationeel energiegebruik (bv. REG-premies) en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen.
6. De afbouw van de tarifaire tekorten/overschotten en dit aan de snelheid zoals bepaald in de Tariefmethodologie 2021-2024, m.s. een afbouw over 2 jaar:
 - Regulatorisch saldo inzake exogene kosten: het verschil tussen de werkelijke exogene kosten en de werkelijke opbrengsten uit de periodieke nettarieven voor exogene kosten.
 - Regulatorisch saldo inzake volumeverschillen: het inkomen van de distributienetbeheerder uit zijn periodieke distributienettarieven voor de endogene kosten is gegarandeerd. Elke meer- of minderontvangst geeft aanleiding tot resp. een latere korting of stijging van de tarieven.
 - Regulatorisch saldo inzake herindexering: het verschil tussen de werkelijke inflatie (ex-post) en de verwachte inflatie (ex-ante) zoals die werd gehanteerd voor de bepaling van het toegelaten inkomen voor de endogene kosten⁵.
 - Regulatorisch saldo inzake vennootschapsbelasting: het verschil tussen de werkelijke fiscaal niet-aftekbare afschrijvingen op herwaarderingsmeerwaarden, de werkelijke notionele intrestaftrek en de werkelijke fiscaal niet-aftekbare heffing volgens het Decreet houdende het

⁵ Prognose volgens Federaal Planbureau.

Grootschalig Referentiebestand t.o.v. hun gebudgetteerde bedragen.

- Regulatorisch saldo inzake herwaarderingsmeerwaarden: het verschil tussen de werkelijke kosten voor herwaarderingsmeerwaarden t.o.v. de gebudgetteerde bedragen.

7. Kapitaalkostvergoedingen voor de financiering van de opgekochte steuncertificaten en de tarifaire tekorten/overschotten.

We stellen vast dat het globale budget 2023 voor het exogeen toegelaten inkomen in de elektriciteitsdistributie van € 806.826.956 als volgt is samengesteld:

Tabel 4 Globale samenstelling exogeen toegelaten inkomen elektriciteit 2023

Jaar	2023
Steuncertificaten	€ 358.215.228
Transmissie (netbeheer)	€ 265.086.989
Transmissie (overige)	€ 163.828.911
Toeslagen	€ 30.693.541
ODV REG en gebruik hernieuwbare energiebronnen	€ 4.400.211
Afbouw saldi (exogene kosten)	-€ 69.013.944
Afbouw saldi (volumeverschillen)	€ 20.115.521
Afbouw saldi (herindexering)	€ 34.484.704
Afbouw saldi (vennootschapsbelasting)	-€ 90.800
Afbouw saldi (herwaarderingsmeerwaarden)	-€ 29.247
Kapitaalkostenvergoeding	-€ 864.158
Totaal	€ 806.826.956

Globaal stellen we volgende evolutie voor het exogeen toegelaten inkomen bij de elektriciteitsdistributienetbeheerders vast:

Tabel 5 Globale evolutie exogeen toegelaten inkomen elektriciteit 2017-2023

Jaar	Exogeen toegelaten inkomen	Evolutie t.o.v. vorig jaar
2017	€ 1.581.308.190	8,6%
2018	€ 1.477.921.732	-6,5%
2019	€ 1.265.525.203	-14,4%
2020	€ 1.190.130.938	-6,0%
2021	€ 1.212.255.871	1,9%
2022	€ 800.029.079	-34,0%
2023	€ 806.826.956	0,8%

Wanneer we vergelijken met het toegelaten inkomen voor exogene kosten in 2022 is er globaal een stijging van € 6.797.877,07 waar te nemen.

Het exogeen toegelaten inkomen blijft voor het jaar 2023 relatief stabiel t.o.v. het jaar 2022. Toch zijn er in de verschillende exogene kostenrubrieken een aantal tegengestelde bewegingen waarvan we de voornaamste hieronder toelichten:

- Op 1 juli 2022 trad de regelgeving omtrent de Mijn VerbouwPremie in werking. Daarbij kunnen particulieren en bedrijven via één online loket een premie aanvragen voor renovatie én energiebesparende investeringen. Een belangrijk deel van de kosten die met deze premie-aanvragen gepaard gaan, worden in het Energiebesluit onder de vorm van REG-openbaredienstverplichtingen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders opgelegd. Tegelijk voorziet de Vlaamse Overheid om voor het jaar 2023 tussende te komen in een belangrijk deel van de kosten die hierdoor in hoofde van de elektriciteitsdistributienetbeheerders ontstaan, waardoor de verwachte kosten inzake REG-ODV's voor het jaar 2023 € 15,8 miljoen lager liggen t.o.v. de verwachtingen voor het jaar 2022.
- De verwachtingen m.b.t. de kosten inzake steuncertificaten voor het jaar 2023 werden gebaseerd op de laatst gekende realiteit, zijnde de door de distributienetbeheerders aan minimumsteun opgekochte steuncertificaten in de periode Q3/2021 t.e.m. Q2/2022. Daarnaast brengen we ook de nieuwe opkoopregeling in rekening, waartoe de Vlaamse Regering op 30 september 2022 principieel besliste. In 2023 zal de Vlaamse Overheid geen steuncertificaten opkopen maar in de plaats daarvan een bijkomende vergoeding (€ 148 miljoen) aan de distributienetbeheerders uitkeren. Deze vergoeding compenseert een deel van de nettokosten verbonden aan de steuncertificaten die de distributienetbeheerders verplicht aan minimumsteun opkopen en aan (lagere) marktwaarde weer verkopen. De nieuwe vergoeding komt bovenop de reguliere verkopen (niet in de plaats van de reguliere verkopen zoals in de bestaande opkoopregeling) en leidt zo tot een bijkomende daling van de exogene kosten. Er blijven op deze manier wel meer steuncertificaten in omloop. In 2022 zal de Vlaamse Overheid aldus wel steuncertificaten aan de waarde van hun minimumsteun opkopen (€ 147 miljoen) dewelke in de plaats komen van de reguliere verkopen op de markt. De opkoopregeling die voor het jaar 2023 zal toegepast worden, heeft daarbij een grotere impact op de nettokosten verbonden aan de steuncertificaten hetgeen resulteert in een verwachte daling van de kosten met € 34,4 miljoen t.o.v. het jaar 2022.
- Hiernaast beslisten we op 19 juli 2022 tot vaststelling van de regulatoire saldi voor het jaar 2021. Deze regulatoire saldi worden samen met de nog openstaande regulatoire saldi van het jaar 2020 in het toegelaten inkomen voor het jaar 2023 afgebouwd en dit conform de bepalingen in de Tariefmethodologie 2021-2024. Dit resulteert voor het jaar 2023 in een toename van het toegelaten inkomen € 4,8 miljoen t.o.v. het jaar 2022.
- Ook stellen we t.o.v. het jaar 2022 een belangrijke stijging inzake de kosten van Elia vast (+ € 55,8 miljoen). Het is daarbij belangrijk om te duiden dat de verwachtingen omtrent de betreffende kosten worden opgemaakt o.b.v. de door de CREG op dat moment gepubliceerde tarieven enerzijds en openbaredienstverplichtingen (ODV) en toeslagen voortkomende uit Vlaanderen anderzijds. Daarbij zijn m.b.t. de ODV's en toeslagen op het moment van vaststelling van het toegelaten inkomen enkel de eenheidstarieven voor het lopende jaar gekend, hetgeen betekent dat de verwachte kosten m.b.t. de ODV's en toeslagen voortkomende uit Vlaanderen in het toegelaten inkomen 2023 nog de eenheidstarieven voor het jaar 2022 weerspiegelen.

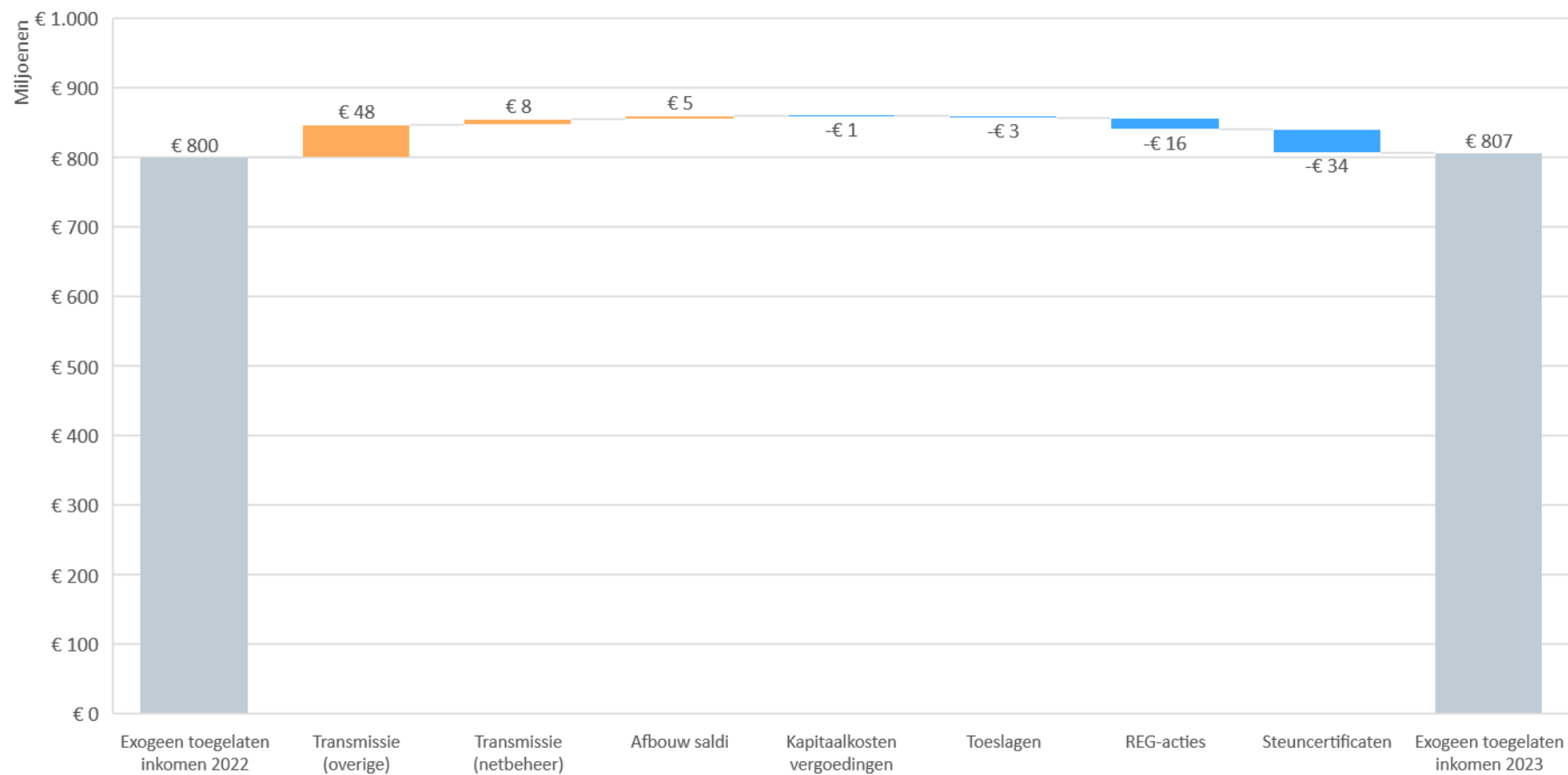
De significante stijging van de verwachte kosten m.b.t. Elia is dan ook voornamelijk toe te wijzen aan de belangrijke stijging van de ODV's en toeslagen voortkomende uit Vlaanderen

voor het jaar 2022 t.o.v. het jaar 2021. We verwijzen naar de betreffende beslissing van de CREG voor een bespreking van de voornaamste redenen.⁶

Grafisch kunnen de factoren die aanleiding geven tot de evolutie van het exogeen toegelaten inkomen elektriciteit voor het jaar 2023 t.o.v. het jaar 2022 als volgt worden weergegeven:

⁶ <https://www.creg.be/sites/default/files/assets/Publications/Decisions/B658E76NL.pdf>

Figuur 5 Globale evolutie exogeen toegelaten inkomen elektriciteit 2023 t.o.v. 2022

3. Toegelaten inkomen aardgasdistributie

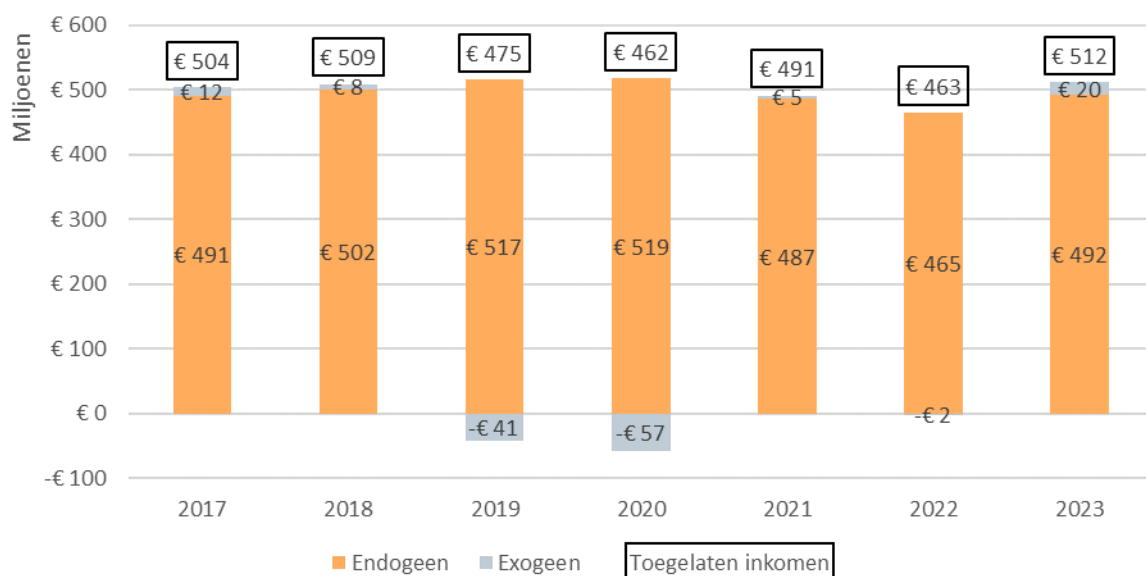
3.1. Totale toegelaten inkomen aardgas

Tabel 6 Toegelaten inkomen uit periodieke aardgasdistributietarieven 2023

Netbeheerder	Exogeen	Endogeen	Totaal	Evolutie t.o.v. 2022
Fluvius Antwerpen	€ 5.960.365	€ 84.516.428	€ 90.476.793	8,95%
Fluvius Limburg	€ 4.550.007	€ 55.055.740	€ 59.605.747	17,79%
Fluvius West	€ 702.269	€ 13.671.751	€ 14.374.020	11,56%
Gaselwest	€ 1.376.463	€ 74.294.209	€ 75.670.672	11,63%
Imewo	€ 2.579.810	€ 95.987.954	€ 98.567.764	9,36%
Intergem	€ 820.560	€ 42.426.013	€ 43.246.573	11,03%
Iveka	€ 947.958	€ 33.492.000	€ 34.439.959	6,71%
Iverlek	€ 2.560.817	€ 83.164.561	€ 85.725.378	10,64%
Sibelgas				
Totaal	€ 814.018	€ 9.367.960	€ 10.181.977	3,20%
	€ 20.312.266	€ 491.976.616	€ 512.288.882	10,64%

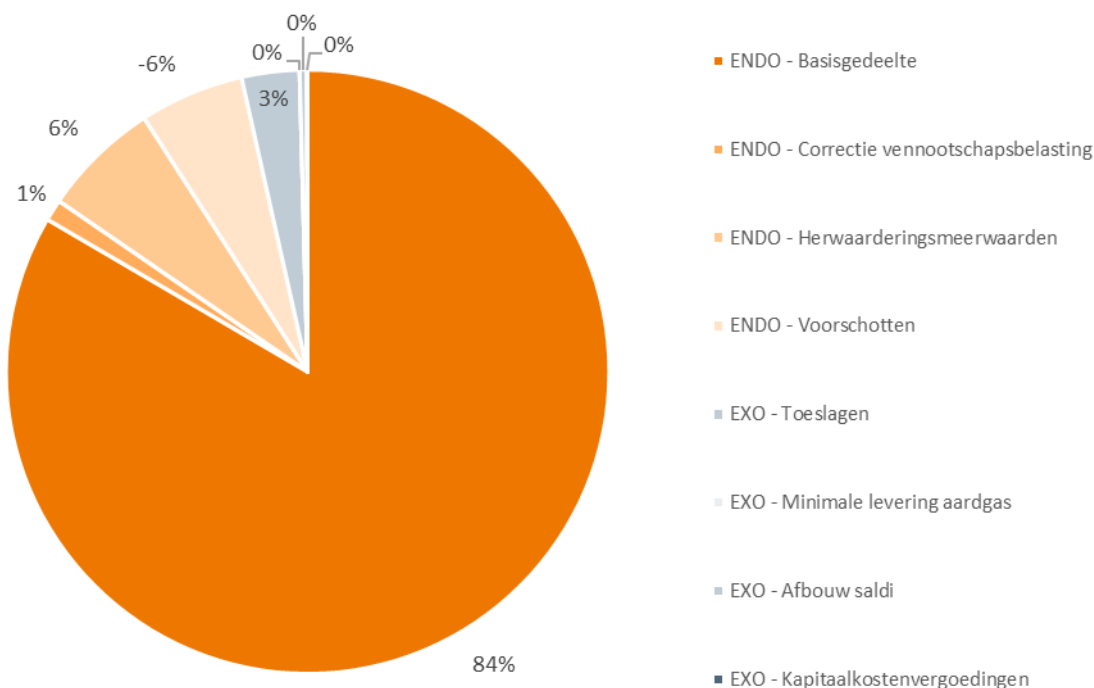
Hieronder tonen we de evolutie van de verdeling van het toegelaten inkomen voor aardgas over exogene en endogene kosten in de periode 2017-2023, telkens bepaald overeenkomstig de modaliteiten van de toepasselijke tariefmethodologieën.

Figuur 6 Evolutie opdeling toegelaten inkomen aardgas exogeen en endogeen 2017-2023

De endogene inkomsten zijn hierbij samengesteld uit een basisgedeelte, een correctie vennootschapsbelasting, een aanvullende term inzake herwaarderingsmeerwaarden en een negatief voorschot. De samenstelling van de totale inkomsten 2023 voor de aardgasdistributienetbeheerders ziet er als volgt uit:

Figuur 7 Samenstelling totale toegelaten inkomen aardgas 2023

3.2. Endogeen toegelaten inkomen aardgas

De formule 3 in de Tariefmethodologie 2021-2024 voorziet dat de endogene inkomsten uit verschillende elementen bestaan. Voor het jaar 2023 bestaan de endogene inkomsten daarbij uit:

- Basisgedeelte;
- Ex-ante correctie vennootschapsbelasting;
- Ex-ante aanvullende endogene term inzake herwaarderingsmeerwaarden, en
- Voorschot.

Globaal stellen we volgende evolutie van het endogeen toegelaten inkomen vast, telkens bepaald overeenkomstig de modaliteiten van de toepasselijke tariefmethodologieën:

Tabel 7 Globale evolutie endogeen toegelaten inkomen aardgas 2017-2023

Jaar	Endogeen toegelaten inkomen	Evolutie t.o.v. vorig jaar
2017	€ 491.457.568	-2,4%
2018	€ 501.708.068	2,1%

2019	€ 516.574.014	3,0%
2020	€ 518.571.259	0,4%
2021	€ 486.635.278	-6,2%
2022	€ 465.338.044	-4,4%
2023	€ 491.976.616	5,7%

In Figuur 8 wordt de evolutie van het endogeen toegelaten inkomen over de afgelopen jaren grafisch weergegeven, waarbij we tegelijk een inzicht geven in de trendberekening voor de periode 2015-2019 teneinde het basisgedeelte van het endogeen toegelaten inkomen voor het jaar 2023 te bepalen.

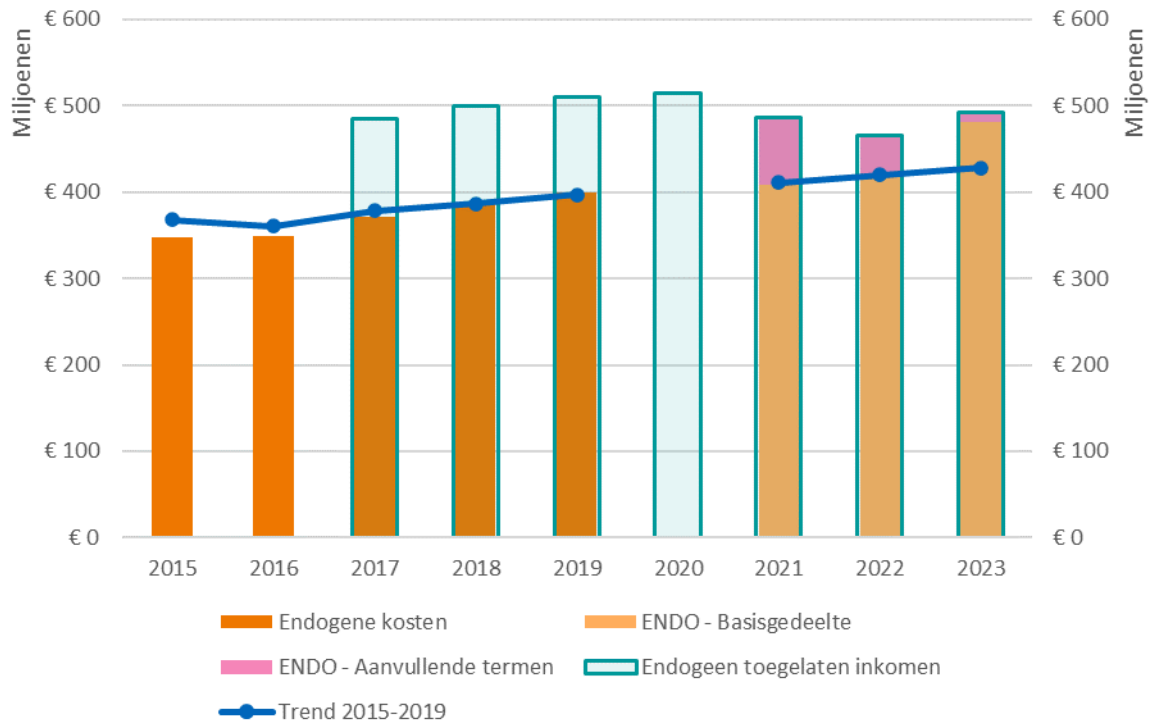
Ter herinnering wijzen we erop dat de daling van het basisgedeelte voor het jaar 2021 t.o.v. het jaar 2020 voornamelijk werd veroorzaakt doordat:

- de normatieve kapitaalkostvergoeding voor de in het distributienet geïnvesteerde activa daalde van 4,8% in het jaar 2020 naar 3,5% voor de periode 2021-2024. Deze lagere kapitaalkostvergoeding weerspiegelt de lage intrestvoeten die in de afgelopen periode op de markt worden waargenomen hetgeen ook de distributienetbeheerders toelaat om, t.o.v. de reeds bestaande leningen, aan gunstige voorwaarden nieuw kapitaal aan te trekken.
- we in de Tariefmethodologie 2021-2024 de kosten van herwaarderingsmeerwaarden (zowel afschrijvingen als financieringskosten) niet langer als onderdeel van het basisgedeelte inzake endogene inkomsten beschouwen (cfr. par. 3.2.3). Deze kosten worden vanaf het jaar 2021 als een aanvullende endogene term behandeld.

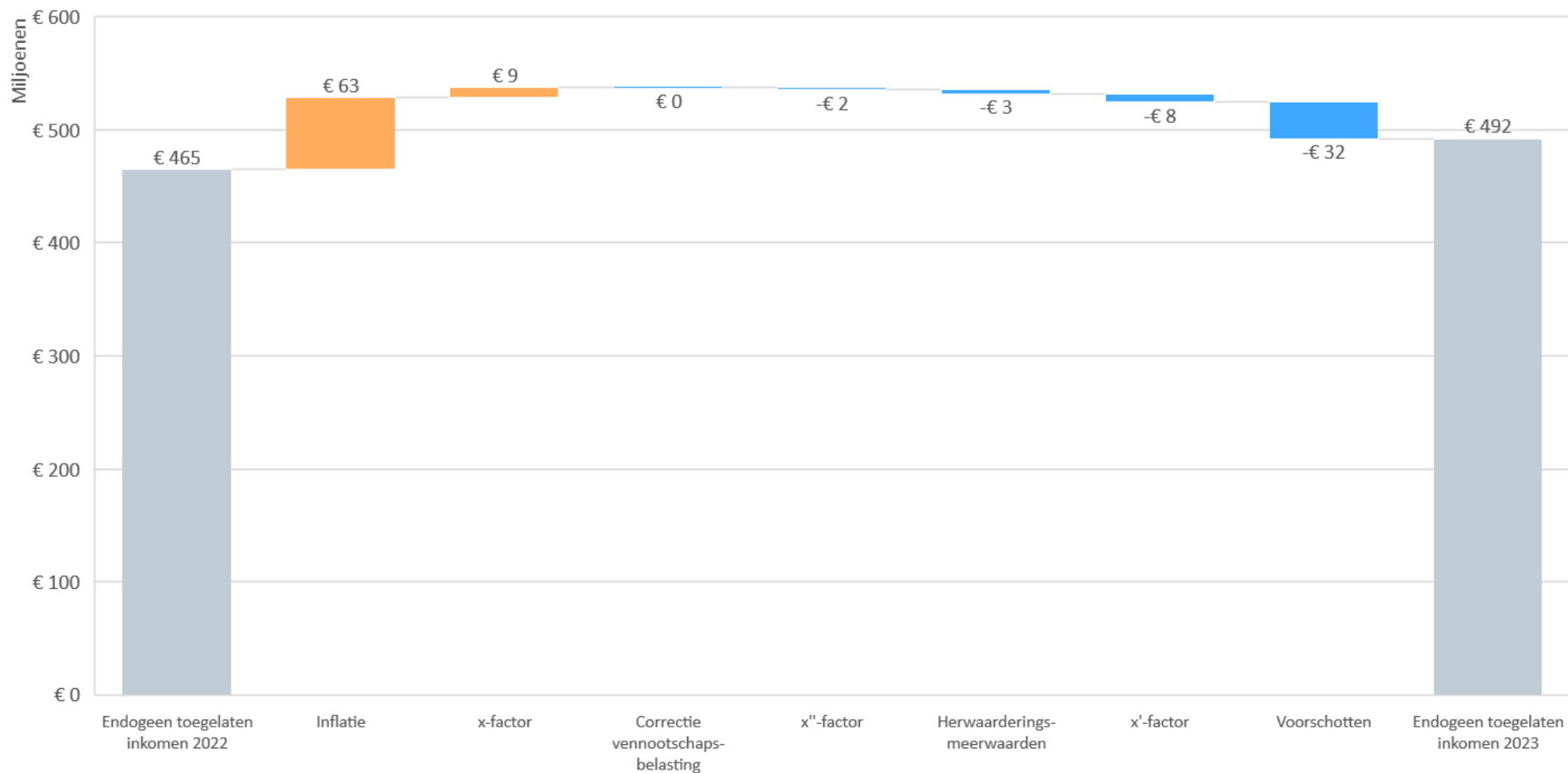
Beide elementen bieden in hoofdzaak ook de verklaring voor de delta die we voor de periode 2017-2020 tussen het endogeen toegelaten inkomen en de endogene kosten vaststellen. Dit aangezien het endogeen toegelaten inkomen voor de periode 2017-2020 werd bepaald rekening houdende met de hogere kapitaalkostvergoeding enerzijds en de kosten van herwaarderingsmeerwaarden anderzijds.

Uit Figuur 8 leiden we af dat het basisgedeelte inzake de endogene inkomsten voor het jaar 2023 sterker stijgt dan hetgeen we volgens de trendberekening (inclusief efficiëntieprikkels) zouden verwachten. Deze stijging wordt veroorzaakt door de inflatiecijfers die conform de bepalingen in de Tariefmethodologie 2021-2024 in rekening worden genomen. In Figuur 9 tonen we in meer detail de onderliggende factoren die aanleiding geven tot de stijging van het endogeen toegelaten inkomen voor aardgas.

Figuur 8 Samenstelling endoegen toegelaten inkomen aardgas

Figuur 9 Globale evolutie endoegen toegelaten inkomen aardgas 2023 t.o.v. 2022

In wat volgt bespreken we de verschillende elementen ter bepaling van het endogeen toegelaten inkomen voor 2023 in meer detail.

3.2.1. Basisgedeelte

De endogene inkomsten uit het basisgedeelte worden bepaald uit de in 2015-2019 waargenomen globale evolutie van de werkelijke endogene kosten van de distributienetbeheerders (dit zijn de afschrijvingen, de operationele nettokosten en de normatieve kapitaalkosten), zoals getoond in Figuur 8. Dit betekent dat de kosten voor de uitbouw en het beheer van het distributienet, waarover de distributienetbeheerder controle heeft, zijn geplafonneerd. Dit geeft een stimulans aan de onderneming om efficiënt met de beschikbare middelen om te gaan. Het verschil tussen de opbrengsten en de werkelijke kosten zal bij het afsluiten van het boekjaar de winst van de netbeheerder vormen. Die winst kan aangewend worden ter vergoeding van de aandeelhouders voor hun inbreng van kapitaal en/of in de onderneming worden gehouden o.m. ter financiering van toekomstige investeringen. De kapitaalkosten worden berekend met behulp van een normatief kapitaalkostenpercentage of weighted average cost of capital (wacc) van 3,5% vóór vennootschapsbelasting. De werkelijke kapitaalkosten van de distributienetbeheerder wijken aldus af van deze normatieve kapitaalkostvergoeding zoals vervat in Figuur 8.

Vervolgens wordt de aan de distributienetbeheerders tegen 2020 te behalen besparingsstimulans n.a.v. de fusie van de werkmaatschappijen tot FLUVIUS (€ 8,5 miljoen) uit de endogene sectorkosten voor de periode 2015-2019 gecorrigeerd.

Overeenkomstig formule 12 in de Tariefmethodologie 2021-2024 leggen we het basisgedeelte van de endogene inkomsten voor het jaar 2023 vast door toepassing van een factor '1+CPI-x+q' op het basisgedeelte van de endogene inkomsten voor het jaar 2022.

Hierbij omvat de factor "CPI" de verwachte inflatie voor 2023 (6,78% volgens Federaal Planbureau)⁷.

De x-factor is voor het jaar 2023 uit te splitsen naar drie elementen:

- Een efficiëntiefactor x'' die ervoor zorgt dat de toegelaten inkomsten evolueren volgens de productiviteitsverbeteringen die verwacht kunnen worden bij de distributienetbeheerders indien zij maximaal efficiënt werken. Voor aardgasdistributie is deze x'' -waarde overeenkomstig de Tariefmethodologie 2021-2024 gelijk aan 0,4%.
- De kostenbesparing die wordt opgelegd aan de distributienetbeheerders, mogelijk gemaakt door de fusie van de werkmaatschappijen tot FLUVIUS in 2018. Daarbij moeten de aardgasdistributienetbeheerders tegen 2024 een besparing op de jaarlijkse endogene kosten van 20,625 miljoen EUR behalen, hetgeen zich voor het jaar 2023 vertaalt in een x' -factor van 1,7147%.
- Een x-waarde die de waargenomen jaarlijkse evolutie van de reële relevante endogene kosten in de historische referentieperiode 2015-2019 weergeeft en dit aan de hand van een extrapolatie door lineaire regressie van de sectorkosten. De x-waarde is daarbij voor de aardgasdistributienetbeheerders gelijk aan -1,9826%.

⁷ Invloed van de inflatie op het toegelaten inkomen wordt besproken in par. 5.5.3.5.1 van de Tariefmethodologie 2021-2024.

De q-factor omvat het financieel effect van de kwaliteitsprikkel berekend op basis van de kwaliteitsprestaties van elke distributienetbeheerder in de periode 2017-2019 en volgens de zero-sum prikkel gegeven in de tariefmethodologie 2017-2020. Voor aardgasdistributie bedraagt het bedrag van de kwaliteitsprikkel voor het jaar 2023 € 1.026.800.

Uit bovenstaande volgt voor aardgasdistributie voor het jaar 2022 een basisgedeelte inzake endogene inkomsten van € 481.198.611.

3.2.2. Ex-ante correctie vennootschapsbelasting

Aan het toegelaten inkomen dat aldus wordt berekend, voegen we nog een aanvullende correctie toe voor de door de distributienetbeheerder te betalen vennootschapsbelasting, dewelke impliciet is vervat in de normatieve kapitaalkostenvergoeding in het basisgedeelte inzake endogene inkomsten. Deze omvat het effect van de fiscaal niet-aftekbare afschrijvingen op herwaarderingsmeerwaarden, de notionele intrestaftrek en de fiscaal niet-aftekbare heffing volgens het Decreet houdende het Grootchalig Referentiebestand.

Voor het jaar 2023 wordt voor aardgasdistributie een toegelaten inkomen van € 6.637.863 voorzien.

3.2.3. Ex-ante aanvullende endogene term inzake herwaarderingsmeerwaarden

Conform de bepalingen in de Tariefmethodologie 2021-2024 maken de kosten inzake herwaarderingsmeerwaarden op de gereguleerde vaste activa niet langer onderdeel uit van het basisgedeelte inzake endogene inkomsten⁸. Aan de hand van een aanvullende term op het basisgedeelte inzake endogene inkomsten voorziet de VREG inzake de herwaarderingsmeerwaarden nog een toegelaten inkomen voor de afschrijvingskosten enerzijds en de kapitaalkosten anderzijds. Voor toelichting betreffende de hoogte van de kapitaalkosten voor herwaarderingsmeerwaarden wordt verwezen naar par. 6.3 in de bijlage 2 van de Tariefmethodologie 2021-2024.

Hiervoor wordt in 2023 voor aardgasdistributie een budget van € 36.415.781 voorzien.

3.2.4. Voorschot

Met het oog op de huidige problematiek inzake de hoge energieprijzen stelden de aardgasdistributienetbeheerders voor om het toegekende voorschot inzake de kosten van de uitrol van de digitale meters aardgas voor het jaar 2021, integraal en geactualiseerd, onder de vorm van een negatief voorschot in het toegelaten inkomen voor aardgas voor het jaar 2023 terug te geven. Dit doen ze onder de vorm van een negatief voorschot aangezien de bepalingen in par. 5.5.4.4.1 in de hoofdtekst van de Tariefmethodologie 2021-2024 niet de mogelijkheid bieden om in de lopende reguleringsperiode eerder toegekende voorschotten terug te nemen.

Het negatief voorschot voor het jaar 2023 bedraagt voor aardgasdistributie € -32.275.639.

⁸ Onder de tariefmethodologie 2015-2016 en de tariefmethodologie 2017-2020 maakten deze kosten wel nog onderdeel uit van de endogene trendberekening.

3.3. Exogeen toegelaten inkomen aardgas

Voor de exogene kosten kunnen we geen efficiëntieprikkel geven aan de distributienetbeheerders omdat het niet zinvol is. Deze kosten worden doorgerekend in de periodieke distributienettarieven.

Het exogeen toegelaten inkomen voor het jaar 2023 is gelijk aan het te verwachten bedrag aan kosten (m.a.w. het budget exogene kosten voor 2023). Later zal het verschil met de werkelijke exogene kosten en opbrengsten voor het jaar 2023 aan de hand van tarifaire tekorten/overschotten worden gecorrigeerd.

De exogene kosten van de aardgasdistributienetbeheerders zijn de volgende, bondig samengevat:

1. De retributies te betalen door de distributienetbeheerder aan steden en gemeenten en de heffing volgens het Decreet houdende het Grootchalig Referentiebestand.
2. De lasten voor het niet-gekapitaliseerd aanvullend pensioen van personeelsleden.
3. De nettokosten van de openbaardienstverplichting m.b.t. de OCMW-kosten voor de minimale levering aardgas.
4. De afbouw van de tarifaire tekorten/overschotten en dit aan de snelheid zoals bepaald in de Tariefmethodologie 2021-2024, m.s. een afbouw over 2 jaar:
 - Regulatorisch saldo inzake exogene kosten: het verschil tussen de werkelijke exogene kosten en de werkelijke opbrengsten uit de periodieke distributienettarieven voor exogene kosten.
 - Regulatorisch saldo inzake volumeverschillen: het inkomen van de distributienetbeheerder uit zijn periodieke distributienettarieven voor de endogene kosten is gegarandeerd. Elke meer- of minderontvangst geeft aanleiding tot resp. een latere korting of stijging van de tarieven.
 - Regulatorisch saldo inzake herindexering: het verschil tussen de werkelijke inflatie (ex-post) en de verwachte inflatie (ex-ante) zoals die werd gehanteerd voor de bepaling van het toegelaten inkomen voor de endogene kosten⁹.
 - Regulatorisch saldo inzake vennootschapsbelasting: het verschil tussen de werkelijke fiscaal niet-aftekbare afschrijvingen op herwaarderingsmeerwaarden, de werkelijke notionele intrestaftrek en de werkelijke fiscaal niet-aftekbare heffing volgens het Decreet houdende het Grootchalig Referentiebestand t.o.v. hun gebudgetteerde bedragen.
 - Regulatorisch saldo inzake herwaarderingsmeerwaarden: het verschil tussen de werkelijke kosten voor herwaarderingsmeerwaarden t.o.v. de gebudgetteerde bedragen.
5. Kapitaalkostvergoedingen voor de financiering van de tarifaire tekorten/overschotten.

⁹ Prognose volgens Federaal Planbureau.

We stellen vast dat het exogeen toegelaten inkomen voor het jaar 2023 in de aardgasdistributie van € 20.312.266,83 als volgt is samengesteld:

Tabel 8 Globale samenstelling exogeen toegelaten inkomen aardgas 2023

Jaar	2023
Toeslagen	€ 17.877.650
Afbouw saldi (exogene kosten)	€ 392.667
Afbouw saldi (volumeverschillen)	-€ 16.555.736
Afbouw saldi (herindexering)	€ 18.288.989
Afbouw saldi (vennootschapsbelasting)	€ 30.262
Afbouw saldi (herwaarderingsmeerwaarden)	€ 65.097
Kapitaalkostenvergoeding	€ 213.336
Nettokosten minimale levering aardgas	€ 0
Totaal	€ 20.312.266

Globaal stellen we volgende evolutie in het exogeen toegelaten inkomen van de aardgasdistributienetbeheerders vast:

Tabel 9 Globale evolutie exogeen toegelaten inkomen aardgas 2017-2023

Jaar	Exogeen toegelaten inkomen	Evolutie t.o.v. vorig jaar
2017	€ 12.493.893	8,6%
2018	€ 7.540.147	-39,6%
2019	-€ 41.081.400	-644,8%
2020	-€ 57.053.639	38,9%
2021	€ 4.840.072	-108,5%
2022	-€ 2.310.796	-147,7%
2023	€ 20.312.266	-979,0%

Wanneer we vergelijken met het exogeen toegelaten inkomen voor het jaar 2022 is er globaal een stijging van €22.623.061,47 waar te nemen.

De stijging van het exogeen toegelaten inkomen voor het jaar 2023 t.o.v. het jaar 2022 valt voornamelijk te verklaren door de afbouw van de regulatoire overschotten en tekorten. Op 19 juli 2022 beslisten we tot de vaststelling van de regulatoire saldi voor het jaar 2021. Deze regulatoire saldi worden samen met de nog openstaande regulatoire saldi van het jaar 2020 in het toegelaten inkomen voor het jaar 2023 afgebouwd en dit conform de bepalingen in de Tariefmethodologie 2021-2024.

Grafisch kunnen de factoren die aanleiding geven tot de evolutie van het exogeen toegelaten inkomen aardgas voor het jaar 2023 t.o.v. het jaar 2022 als volgt worden weergegeven:

Figuur 10 Globale evolutie exogeen toegelaten inkomen aardgas 2023 t.o.v. 2022

